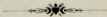


مکتبہ عربیہ اسلامیہ

۱۸ نجی سنہ

۱۵ صفر ۱۳۱۵

جزو، عدد : ۶۴





تاریخ حرب نصل یازیلور ؟

(مابعد عن جزؤ : ٦٣)

صوڤک یونان - عثمانلی سفری ایسه پک شایان حیرت بر یولده ویاڤکیز بر آی ایچنده ختام بولدی. اشته گوریلور، که دنیا ایلرویه طوغری یورویشنه دوام ایتدجه فن حربک یالکیز سفرلر ائناسنده اوگر نلش بولغمی بزجه ممکن اوله میه جقدر . اوله ایسه بزینه اسکی سوزمه کله لم : اوت + سفرلر اوزرینه یازیلان کوزل تاریخلر، هرملتک هیئت عسکریه سنه مخصوص برر مکتب عرفان وادبدر .

گرچه تاریخ حرب، فعلاً قوماندایتمکده حصوله کله جک تجربه لر کی اساسلی وپک قوتلی ملکه لر حاصل ایده مز، « یشیل پوشیده لی برماصه » اوکنده کمال سکون وحضور ایله کتاب او قومق بشقه، آتشی وقانلی اووهرلر ایچنده قوماندایتمک ومانوره یاپدرمق ینه بشقه در . بو بریکی یرلرده نظر، بیسک درلو ناکهانی تضییقلر، بیسک درلو ناکهانی تأثیرلره باغلی قالور . فکر هر جهتدن تعرضه اوغرا نیجه او زمانه قدر دستور العمل طرزنده بللغش اولان قواعدک اکتریسی آلت اوست اولور . شو صروده الک چوق سرعت انتقال وفکر ایجاد استناد ایدیور . آنک ایچون بو تهسکلی واکری بوکری یولده اوکرنیله جک تجربه لر، منبعلری کی پک مؤثر وقوتلی اولورلر .

بر مصادمه ناک آتشی دورنده آرسلان کی دلیقانلورلرک یرلره سرلرکلرینی کورمکده ایکن دشمن یغینلرینی کیرو چوریمگه ویاکنندی هجوملرینی ایلرو کوتور - مگه واسطه اوله جق کوزل مانورلر ایجاد ایدن بر ضابطک شو حالیه ، سوسلی

و سپر ضیالی بر لانبه قارشوسنده تاریخ اوقورکن قهوه فنجانی دویرن بر ضابطک بولندی یی پیئنده پک اوزون بر مسافه واردر .

تاریخ مطالعه سنک بر قصوری وارسه اوده اشته بودر . اورویا اردولرینک ایلك و صوگ بهار مانورلری عصرمرک فن حرب تحصیلی ایچون میدانگ کتوره ییش اولدینی اگ گوزل اصوللریدر . سفرلر ایله بولر پیئنده کی فرق یالکر ایکنجی حالده انسان اولدیرلماش اولسنه عاقلور . یوقسه مانورلر بواستئان صکره بتون اصول وفروغیله برلکده ، سفرلرک طبقی طبقیسیدرلر . بر حالده ، که انزای سفرد و وظیفه سنده اهل ایدن ، ماقوقدن آلدینی امرلری تعقیب ایتمیان بر ضابط فصل شدتلی جزا گورورسه ، مانورلرده بویله مناسبسنرک ایدنلرده ینه اویله جزا گورورلر .

بکن صوگ بهار مانورسنده آلمانیانک اون دردنجی قول اردو قوماندانی جنرال (بلومه) کندی اردوسنی ، ایکی به بولدرک بر میرالایک حرکاتی اوگنده مغلوب ایتدیردیچون زمره متقاعدینه ادخال ایدلش ایدی . حال بوکه مشارالیه آلمان اردوسنک اگ چوق طانمش ارکان حرب جنراللردن وعصرمر عسکرلرینه اسوق-الجیش (اوقومش ارباب اختصاصدن بر ذاتدر . ینه او صوگ بهار مانورسنده جنرال (وردی-دوورنوا) آتیه بئرکن نصلسه یه دوشمش اولدیغیچون آرقداشی بلومه کی اوده تقاعد ایدلشدی . حال بوکه مشارالیه بوندن ایجه بر زمان اول آلمانیا حربیه نظارتیه شرف ویرمش وصنعت حربک کرچکدن عملی بر صورتده اوگره نلسنی تأمین ایده جک پک چوق اثرلر وجوده کتورمش بیوک بر ذاتدر .

حربدن صکره فن حرب اوگرنمک ایچون اگ صاغلام واک قوتلی بر منبع کی قبول ایدیلان مانورلرکده کنیدیلرینه مخصوص بعض نقصانلری واردر ، ازجه ایلك و صوگ بهار مانورلری پک بهالی و مصرفلی اولورلر . هر ملنک عسکری بودجه سی ، قوه مالیه سی هر سنه بویله ایکیش دفعه سفر ویرمگه مساعد دکلدر . بوسبیلله هر کس ایچون تطبیق اولنه میان بر اصوله ، قاعده عمومیه ویا بر قانون متشکل نظریله باققده معذورز . بر شیک پک چوق مفید اولسیچون

هرشیدن اول، عمومی اوله سئلك جهتنی دوشونغلیدر. اوله ایسه. تاریخ حربلر وخریطه‌لر اوزرنده بایله حق اڭ گوزل تبعات، زمان و مکان اعتبار نسبیسیله تصحیحی لازم گلان شیلردن صکره، قوه مفکره مزده عسکرلک ایچون اڭطوغری یوللر آچق خصوصنده اڭ گوزل بر واسطه‌در؛ دیه بیلورز.

(تاریخ حرب) یازمق ایچون اول (تاریخ حرب) فصل اوقونور، آتی سئلك لازمدر. اوله ایکن، عمرنده هیچ تاریخ حرب اوقومامش اولان بر کیسه گوزل بر (تاریخ حرب) فصل وجوده کتوره بیلور؟ اوت! مادام، که هر ملتک تاریخ عسکرسی، هیئت ضابطانی ایچون حاضر ایدلمش بر مکتب حکمننده‌در؛ اوله ایسه آتی وجوده کتوره جکلك تبع و تجربه ایله یتشمش اولملری شرط اعظمدر. فن حرب، اهل حرب ایچون معیشت یومیه تشکیل ایلدیگی گوندن برو آتار عسکریه، ادبیات عمومیه‌دن آیریله‌رق (ادبیات عسکریه) اسمیه مستقل و گوزل بر شعبه وجوده کتوردی. بو حقیقت بللی اولنجه آرتق عسکرلک اوزرینه سوز سویله جک و یازی یازمق آدملاڭ کیملر اولدیفی‌ده آڭلاشلدی. غیر منقطع بر سلسله اوزرنده ایلرو کیرو یوریان شو اوزون عصرلر ایچنده تحری و وجدان و حقیقت ایله اوغراشان بیوک ادیبلر و شاعرلر فصل آز یرادلشلسه، عسکر محرلرینی آتیشدرمک‌ده، طبیعتک هر گوزلک ایچون تطبیق ایلدیگی بر قانونیدر. اون طقوزنجی عصرک هوغولرینه، لامارتینرینه و آلفرد دوموسه‌لرینه قارشو عسکرلر یالکیز شارنهورست، فلاووزیج و جنرال ژومیلرینی گوستره‌بیلورلر. بوندن‌ده آڭلاشیلور، که تاریخ و یا علوم عسکریه‌دن هر هانگی بریسی اوزرینه اولورسه اولسون اثر یازمق اوله بعضلرینک دیدکلری کبی قولای دکلدر. سزه اوفاجق بر مثال سویلیه‌یم:

بوسنه‌نک ایلک بهارنده یونان حکومتی ایله دولت علیه عثمانیه بیننده بر سفر آجلدی. بو سفر یالکیز بزم دگل، بتون جهانک اڭ یگی و اڭ صوڭ حربیدر. بونک ایچون اهمیتی پک چوقدر. تبعات و تدقیقات عمومیه بوراده فن حرب ایچون بعض گوزل نتیجه‌لر، بلکه یگی قاعده‌لر چیقارمق استیور. آنک ایچون بزده

دیك ایستورز که ۹۴ سفرینک پلونه مدافعه سی فن حرب اوزرینه فصل بیوک بر تأثیر گوسترمش ایسه ۱۴ سنه سنک دومکه میدان محاربه سی ده احتمال آکا بقین تأثیرلر حاصل ایش اوله ققدر .

قلج و سونکی قوتنه آنجق بر آی طیانہ ییش اولان بو کوچک سفر، حقیقت حالده بیوک بر سفر در . مایسک یدنجی چهارشنبه کونی زیتون تپه لرندہ تکرار . قینلرینه گیرمش بولان قلیچلر و سونکیلر ، دومکه و ترموپیل اوزرینه باقان شهہلی و پک دقتلی کوزلره عثمانی - یونان سفرینک اشته اوصرتلرده نہایتہ ایریشدیگنی خبر ویریلردی ! نہ چاره ، کہ قلیج و سونکولرک درین وادیلر ، صرب تپه لر و اوچوروملی بوغازلردن تعقیب ایدہ ییش اولدقلری سریع یورویشلری ، قلندر دوز و یوشاق کاغدلر اوزرینه اوچ آیدن بری حالا تعقیب ایدہ میورلر .. اشته بویله متارکه سی ، مصادمه سندن اوزون سورن کوچوچک بر سفرک بیوچک بر تاریخ عسکر یسنی ترتیب ایتمک ایچون بر پارچه دکل ایچہ دوشونک لازمدر .

عسکرلرگہ دار بلکه هیچ بر تاریخ اوقوماش ، قلبی یالکیز خیال ایچنده گرمش ، فکری مصال اویدرمقله یورلمش اولان بر آدمی طوتکزده آکا شو یونان - عثمانی سفرینی یازدیریکز ؛ شمعی سزه صورارم : آندن نہ استفاده ایدہ جکسکر ؟ وقایعک ، طرز جریانی می ، یوقسه حرکات عسکر یه نک تصور بر اشکالنی می ؟ .. بلکه !

بر کون باب عالی جاده سندن کچرکن قارشودن کوزمه بر لوحه تصادف ایلدی . مراق ایتم - لوحه نک یانسه قدر گیتدم . نہ کورسہم بگنورسکز : چتالجه محاربه سنده ، ضابطلردن برینی ، غالباً تکمیل حرکاتی گوره ییلک ایچون ، آتیله برابر مدہش بر قیانک تپه سنے قدر جیقارمشلر ! بن او قیانک تپه سنده دکل ایکن ، ینه قور قومدن تترمگہ باشلادم . چونکہ افندم . قیا سکسان طقسان درجه لک بر زاویه حصوله کتوره جک وجهله کسمه ویاچین بر قیادز . بر خطوه دها ایلری کیدلسه ایش مطلق او بیچاره ضابط آتیله برلکده الی آلتمش مترو آشاغیدہ

اولان اووه ايجروسنه يوارلنوب كیده چك ايمش . طوغريسي بو حال اساطير
اوايه مخصوص برجسارت فوق العاده در !

شمدی لوحيني رسم ايدنلره بر دفعه صورالم : عجبا آنى عثمانلى سواريسنه بر
عبرت نمونه سى گوسترمك ويا ايلروده سزده بويله ياييگزر ديمك ايجونمى اويدرم شلردر !
خارق العاده شيلره على العاده شيلرك فوقده بر اعتقاد گوسترنلره هيچ بر شى ديه ميز .
لكن آتيله برابر شو گوزديگمز اولوم اوچورومنىك تارأس نقطه سینه
ياقلاشه جق درجه ده ايلرى كيتمش اولان ضابطه . اورايه نيچون چيقدیغنى صورالم .
بيلورز .. بزم بيله ديگمز بر عثمانلى سواريسى . بويله اولوم اوچوروملرندن كنديسى
آتمق ايجون دكل ، بالعكس دشمن اوچوروملرى ايجنده دشمن اولدرمك ايجون
ممکن اولسه حياتنه بيك جان دها علاوه ايتمگه چاليشور . قهرمانلىغى دليلك ايله
مساوى گوسترمك ، ياعقلسز ويا خيالپرست اولمغه بگزر .

كچن گون ينه كتابخانه اسلامك بر كوشه سینه اوطورمش . غزته اوقويوردم .
بواشاده بر ايكي نفر ، كتابخانه نك اوته سینه بريسه تعليق ايدلمش اولان رستميره
باقورلردى . نفرلرك يوزلرنده كي ياره ائرلى ، بو كچن عثمانلى - يونان سفرينه
اشترك ايتمش اولدقارينه علامت ايدى .

بونلردن بريسي آناطولى كويلرينه مخصوص برطور ولسان ايله : « شو باقديغمز
رستمرك هپسى يالان ! چونكه بز ايجمه يوكسك و صرب يرلره چيقدق ، اما
قوشلرك بيله اوچاميه جقلى يرلره چيقمق ايجون بزه الله قناد ويرماش ايدى ! »
ديدى . شو نفرلك حقيقت ايجون گوستردىگى مفتونيته حيران اولدم . قابل اولسه
ايدى آنلرك ايكي سنك ده گوزلرندن اوپه جكدم .

واقعا هر كس كنديسینه اك يقين دوشن جمعيتك همت و جلادتي گورمك
و گوسترمك ايستر . لكن ايشك حقيقتنى خياله دوشوره چك درجه ده مبالغه
طالع هر زمان فنا نتيجهلر حصوله كتورر . چونكه حقيقت ايجنده خيال آرامق ،
خيال ايجنده حقيقت آرامقدن دها تهلكه ليدر ! ..

تاريخ يازمق ايجون ايلك نقطه حركت تاريخ حربى يازيله جق حكومتلرك اردو

تشکیلاتنه واقف اولمقدیر . بزم غزتهلره گلنجه آنلر اجنبیلرک دکل کندی اردو تشکیلاتمزی بیله کوزلجه ییلدکارینی مع الناسف سویلگه مجبورز . مثاللرک پک جوغندن صرف نظر ایتک ده ایدوز . چرنکه مباحث مهمه اوزرینه یازلمش یا گلش سوزلری، جدیت ایله اوغراشان جدی صحیفه لرده کورمک پک ایدو دکلدر . فقط نه چاره ! حقمرزی اظهار ایچون بزی دیگلیانلره برایکی مثال اولسون ویرمه بورجلی بز :

سوقیات عسکریه نك ایلک دورلرنده بتون اوروپا غزتهلری وَاك چوقده شرق اموریه اشتغالی کندیسچون بیایغی مسلك ایدغش اولان تان غزتهسی عثمانلی اردو تشکیلاتنه دأر اوافق بیوك بعض بندلر نشر ایدیورلردی . برگون تان غزتهسندۀ قوۀ عمومیه مزله تشکیلات عسکریه منر حقندۀ اوزون بر مقاله یازلمش ایدی . مراق ایتدم . اردومن ایچون یازلمش اولان او سطرلرک هپسنى اوقودم . گرچه شو مطالعه بکایکی برشی اوکرتمدی . لکن حقیقت حال اوزرینه یازلمش اولدیفنی ایچون آکسا صرف ایدیلان زمانه آجیدم . بالعکس نمون اولدم . ایرتسی گون اقدام غزتهسی اومقاله یی ترجمه ایتش ایدی . غریبدر : بویله زمانلرده اجنبیلر بزدن ترجمه ایده جک یرده بز آنلردن ترجمه ایدیورز . نه ایسه شمعدی بوراسی لازم دکل .

مقاله ده یازیلان شیلرک هپسندن بحث ایده جک ده دکلز . یالکڑ شونی سونلک ایسترز، که تان غزتهسی عثمانلی سواریسنک تمامیه خاطر مدۀ قالماش ، یوز سکسان ویا یوز طقسان بلو کدن عبارت اولدیفنی یازیوردی . حال بوکه بزم غزته بو ترجمه سندۀ سواریمزک یوز سکسان ویا یوز طقسان آلایدن مرکب اولدیفنی بیلدیریوردی . فرانسه زجه ده کی سواری بلوگیله سواری آلاینک فرقنی ییلامک طوغریسی پک شاشیله جق حاللردندر !!

برگون ده (صباح) غزتهسنى اوقورکن ینه اوروپا غزتهلرندن آلمش بر مقاله کوزمه ایلیدشدی . مسئله ینه قوۀ عسکریه واردو تشکیلاتنه دأر ایدی . بوراده کی ترجمه ده آز فنا دکلدی ! ترجمه صاحبی عثمانلی سواریسنک عمومیتله ایکی یوز

سواری طابورندن تشکیل ایتمش بولندیغنی یازبوردی . علوم عسکریه . بویله ناشیدنه اصطلاحلره یتشدکجه افتخار ایتکیدر ! شو ایکی مثالک ایکیسندن ده دها پارلاق ودها غریب اولمق اوزره بر اوچنجی مثال عرض ایدیم :

ینه تجمعات سوق الجیشینک ایلک دورلرنده بولنیور ایدک . هانگیسی اولدیغنی خاطرمده دکل ، غزتهلردن بری ، یگریمی درت ساعت ایچنده باندرمه دن تکفور طاغی اسکله سینه اون ایکی فرقه عسکریه نقل ایدلمش اولدیغنی یازبوردی ! هنوز اون طقوزنجی عصر میلادی ده یز ، یگرمنجی به گیرمک ایچون قطع اولنه جق دها اوچ بیلق بر مسافه واردر . حالدن زیاده استقبال ایچنده گرن بعض بیوک فکرلرک دیدکلری کبی احتمال ، که او عصرک انسانلری بر یردن دیگر بر یره گیده جکلری زمان الکتریک ویا تضیق هوا بویله طی مکان ایتمش اوله بیلسونلر !!

بز وسائط موجوده به گوره قونشیورز . برده ظلام استقبالک گیروسنده نهلر وار ، نهلر یوق بورالریغنی حتی دوشمک بیله ایشمزه کلز . آنک ایچون یگریمی درت ساعت ایچنده باندرمه دن تکفور طاغی اسکله سینه گمش اولان اون ایکی فرقهلق دهشتلی بر اردویی کوردیگمز وقت آنک یانه تقرّب ایتمکدن بیله بیاغی چکینورز . انصاف ایله سویلیکیز ! آلتی قول اردونک یگریمی درت ساعت ایچنده تکفور طاغی اسکله سینه گتوبلمش اولمسنه اینانه جق کبی ساده دلیسکیز !! بو صحیفه لری ترتیب ایدنلر ، یا بر فرقه نک قاچ کیشی اولدیغنی ویا بر واپورک قاچ کیشی آلدیغنی بیلورلر ...

الله بیلور ، که بتون شو سویلدکلرمنز هیچ بر غرضه استناد ایتبور . کیمسنک شرفنده اقبالنده گوزمنز یوق . غزتهلرمنز اعلان حربدن اؤل صحیفه لرینه اوفاجق بر عسکری بندیغنی درج ایتمکدن چکینورلردی . و بلکه عسکرلک اوزرینه یازیلان بر بند ، غزتهلرک شرفنه خلل گتوره جک ظن اولیورلردی . حال بوکه ندر شو تضاد ! غزتهلرک شمدیکی شکلری برر عسکری مجموعه سی طورینه گیرمش بولنیورلر . اوروپا غزتهلری ده عسکرلکدن و حربدن بحث ایدیورلر . لکن آنلر بوجهتی یالکیز سفرلرک جاری بولندیغنی زمانلره حصر ایتبورلر . هر نه وقت آچسه کیز مثلاً

تان غزته سنك بر كوشه سنده بر بند عسكری به تصادف ایدرسنگز . هم اوروپا غزته لری عسكركه دایر یازدقلمری شیلری آز یازارلر ، لکن اولدجه طوغری یازارلر . بزمكیلری ایسه بالعكس جوق یازارلر ، لکن خلیجه اگری یازارلر !

غزته لمزك حدود عسگریه خارچنده کی مقاله لرینی بنده بتون همشهریلرم کبی سوه سوه اوقور ، مستفید اولورم . بر غزته کوزل تصویر ایدیه مامش بر رومانك واسطه انتشاری اولور . بونك ایله کندی شهرته خلل ویرسه بیله اوقویانلرک شرف وحیدیتلرنده اولدجه تأثیرلی وفنا بر نتیجه حصوله کتوره من . مثلاً رومانجینك بری قالدقارده یازدینی رومان ایچنده دوت بش صحیفه لك بر کتابة سنك مزار ترتیب ایدر + شو بیوک مزار طاشی نه بزم ایچون مضر عد اولنور ، نهده آلتده یانان بیچاره ده زیاده ثقلت ویرمش اولور .. اولسه اولسه مزار طاشلرینی اوتنه کی دنیا به گیدن یولك نشان نقطه لری ظن ایدن بعض مراقلی یولجیلرک بر از فضله جه وقت ضایع ایتلرینه سبب اولور !.

لکن سواری آلایلر مزك موجودینی یوز اوتوز کیشی اولق اوزره طانیان ، تشکیلات عسگریه مزه (سواری طابورلری) ایجاد ایدن و اون ایکی فرقه لقی بر قوه جسمیه یی اون ایکی ساعت ظرفده باندردمدن تکفور طاغنه کوتورن تقلیدچی محررلرک معارف عسگریه جه اولان تأثیرلری پك بیوک و پك زیانلیدر .

حدود بوینده سوکیلی پادشاهی ایچون اولمک و اولدزمک بر عسکرک فصل الك بیوک وظیفه سی ایسه معارف عسگریه به خارچدن وقوعه گله جك تعرضلره سپر اولق و آنلری گیهویه کوتورمک ده صنعتی جداً سسون بر عسکر ایچون یننه آنك گبی بیوک بر وظیفه در . آرقداشلر ! وظیفه من بیوکدر + آتی مدافعه ایدن کوچك اولسه بیله مدافعه به حق واردر .

هر ملتك ، هر دورك کتابخانه عسکرینه قاریشدیر کز . گورورسنگز ، که الك ابو اثرلر صنعت ایچون یازیلان اثرلردر . بالعكس فکر تجارت و آرزوی انتقام ، علوم و فنونه تغلب ایتمش اولان ینلرده ابو اثرلر میدان کتورمک ایچون کوزل بر امل ، کوزل بر محاکمه ، کوزل بر ذکا موجود دگلدر + اولسه بیله آنلرک

حاصل ایده جکاری نتیجه لر ، مجراسنی دگیشدیرمش بر دره نك صولری کبی
بولانیق اولور !

مادام ، که بر تاریخ عسکری ایلروده یاییله جق دیگر سفرلر ایچون فن حرب
نامنه قواعد استخراجنه مخصوص بر مکتب تجربه وادبدر ؛ و مادام ، که مثلاً شمدیکی
عثمانلی - یونان حربینه دائر یازیله جق بر سفر کتابی نسل حاضر ضابطلریچون ،
بوندن کیم بیلور قاچ بیل صکره ظهور ایده جک دیگر بر یونان غائله سنده عثمانلی
اردوسنك یگیدن مظفر اولسی املیه دستور العمل صره سنده بلغمش اوله جقدر .
اوله ایسه اقدام ، بو سفر ك نه قدر جدی و بیوک براعتنا ایله یازملق لازم کلدیگی
سنز سوبلیکیز !

سوکیلی پادشاه و ملتخزك سطوت واحتشامنه ، یگر منجی عصر ك عرفه کونلرنده
هلال احمر کبی میدانه جیقمش بر شاهد منور حکمنده کوستریله بیلان شو کوزل
سفری کوزل یازملق وظیفه سی ، البته آنی سوق واداره ایتمش اولان قرارگاه
عمومی ارکان حربیه سنه عائددر . بویله بر اثر ك یازلمش اوله جفته قطعاً شبهه من
یوقدر و آنی بر کون کلوبده اوقویه جتمز ایچون کندمزی بختیار عد ایلرز .
بونکله برابر وظیفه ، شمدیکی حالده بر قاچ مختلف الدن جیقملق اوزره اولان
و عسکر اسملرینی طاشیان اثرلر كده کوزل و طوغری یازلمش بولملرینی آرزو
ایستدیریور .

حرب ، اهالیدن بیوک بر قسمك مشغولیت یومیه سی شکله کیردیگی ، یعنی دائمی
اردولر ك تشکیله باشلانلادیغی زماندن برو ، حیاتلرینی صرف تبعات عسکریه
باغشلامش بر چوق بیوک عسکرلره تصادف ایدرز . بونلر ایچنده ایجه عسکری
محرر یتشمشدر ، که وظیفه لری هر دور ك موضوعات و افکار عسکریه سی خیاله
قاریشمقدن منع ایدر ك فن حرب ایچون کوزل قاعده لر و کوزل یوللر حاضر لامقدر .
هم رسام ، هم ده ممار باشی ایکن استحکام فنی اوزرینه بر اثر تألیف ایتك ایچون
بو کون دکل ، بوندن درت عصر اول آلمانیده آلبرت دوور نامیه یتشمش اولملق لازم
کوردی . بعض اشکال بسیطدن مرکب اولان برفن اوزرینه کتاب وجوده کتور مک

بلکه او زمانلر ایچون ممکن ایدی . لکن شو زمانلر اوילה دکل . مثلاً شمعدیکی فن استحکامجه عصرینک الک بیوک مهندس و معلمی عد ایدیلان جنرال بر یالمون بیله بتون حیاتی فن مذکورک اقبال و ترقیسنه حصر ایتیش ایکن یازمش اولدینی بونجه کتابلرک اکثریسی تعرضدن قورتیله میور . نمونه لرینی بزه آنورس و بکرشده کوسترمش اولدینی اشکال متنوعه استحکامیه سی ، نتیجه لری چیقاریله میان غیر منحل معادلرلر گبی قرارسنر و شبه لری بر حالده بولنورلر .

بونک سببی ایسه ، اون بشنجی و اون آلتنجی عصرده یالکیز بر پرکار و ساططیه وجوده کلان طابیه لر و کوزل ردوتلر ، زمان حاضرده پرکاردن زیاده سوق الجیش ، پولتیقه ، جغرافیا ، تعیه و طبوغرافیا گبی بر جوق فنلرک حکم اسارتنه تابع اولمش بولنور . ممکن اولسه ده ، (وقبان) مزارندن قالمش اولسیدی ، فرانسلرکبی عنادجی بر ملتک ید ارت و امانته ترک ایلدیگی قواعد و اشکال استحکامیه سنک ارتق آنلر طرفندن بیله اونودلق اوزره اولدینی و یارس بلده سنی احاطه ایدن استحکاملرله رین حدودی بویسنده حال حاضرده مخصوص بر (سد چین) وجوده کتوره جک وجهله دیزلمش اولان غیر متناظر آی طابیه لر و توقیف قلعه لرینی کوردیگی زمان کندیسنک ووبان اولدینی انکار ایدرک هیچ شبهه یوق ، که استحکام فنی اوکرمنک ایچون یگیدن فرانسه مکتب حربیه سنه شا کرد یازلمغه مجبور اولمش بولنه جقدی !

حال بویله ایکن ، فن حرب اوزرینه اثر یازمق بر استحکام کتابی ، بر جغرافیا اطلاعاتی ، ویا بر تربیه عسکریه رساله سی یازمغه ده بکزمز . بونک ایچون سنری احتمال ایجه یورمش اولان شو سطرلره نهایت ویرمزدن اؤل تاریخ حرب فصل اوقور و نصیل یازیلور ، آنک حقنده بر ایکی شی دها سویلک ایستورم . بر سفری یازمق ویا مطالعه ایتک ایچون الک چوق نظر دفته آلمارینی سویلک ایستدیگم ماده لر شونلردر :

اولا ، او سفره دائر نشر ایدلمش اولان اوراق رسمیه ، مخططلر ، اثرلر ، طبوغرافیا و جغرافیا خریطه لرینی هپ بر آرمیه جمع ایتیلی و بونلرک یاننده برده کوزل جغرافیا دیکسیونری بولندرمیلدر .

ثانیاً، حربك اسباب ظاهریه و خفیہ سنی آرامق، سفره اشتراك ایدنلرك و بیطرف
قالانلرك كیملر اولدیغنی میدانه چیقارمق، اعلان حرب ایدلدیگی زمان بولتیقه جه
وضعیت عمومی و بالخاصه محارب و غیر محارب ملتلك تربیه و قوه عسکریه لرینی
تدقیق ایتك لازمدر .

ثالثاً، دارالحرب اوزرینه معلومات صحیحه آلمق و مختلف دارالحركانلرك جغرافیای -
طبیعیلرینی يك جدی برصورتده تدقیق ایتك یعنی بونلردن هر بریسك حدود -
طبیعیه و صنعیه سنی و احوال موقعیه سنی كوزدن كچورمك، مختلف سوق الجیش
نقطه لرینك، مانوره و جغرافیا خطلرینك اهمیتلرینی آكلامق و آك قیمتلی موضعلر
هانگیلریدر آنلری میدانه چیقارمق؛ حاصلی دارالحربك سوق الجیشجه آناختار
نقطه لری اوله بیله جك یرلرینی بللمك و ایلك ایجاب ایلر .

رابعاً، حركاتك بدایتلرنده ایكن ده ایلکی طرفك تجمعات عسکریه سنی جدی
بر باقیشله مطالعه و تعقیب ایتك لازمدر .

خامساً، شو تجمعلره كوره هر ایلکی طرفك تقسیمات سوق الجیشلرینی كوزدن
كچورمایدر .

سادساً، اس الحركات ایله تعرض اردوسك هدف اصلیبی معین اولسنه كوره،
خط الحركاتك انتخابنه تأثیر ایدن اسبابی آرامق و خصم طرفندن اجرا اولنان حركات
ایلله تعرض جنرالك قبول ایلدیگی ترتیباتی خطوه بخطوه تعقیب ایتك لزومی واردر.
سابعاً، بو سوق الجیش مانوره لری اكثریا ایلکی اردویی قارشو قارشویه كتورر..
بوندن صگړه بر میدان محاربه سنی مطالعه یه صره كلور . شویله بر مطالعه ایچون
بر دفعه ایلکی جهتك احراز ایتمش اولدقلری عسکری موضعلرینی نظر تدقیقندن
كچورمك و آنلرك او موضعلرده کی شرائطه كوره حركت ایدوب ایتسدكلرینی
آكلامق ایجاب ایلر . بونك ایچونده طوغرافیا خریطه لرینه احتیاج كوریلور .
بوندن صگړه محاربه ایچون قبول ایدلمش اولان شكللری و نظاملری مطالعه یه
آلمق و بونلر اردونك تعرضی و تدافعی حركتی، موضعك حال و طبیعتی و اوریاه
استنادایدن سوق الجیش خطلرینك شكل و وضعیتی ایلله متناسب می دكل می، اكثریا

هجومك تعیین جنس وماهیته واسطه اولان سوق الجیش ، طوغرافیا و تعبیه احتیاجاته گوره اوراجه محتمل هجوملره بسیط و مرکب هجوملر هانگیریدر ؛ اشته بو سویلدکلر مزك هپسینی برر برر میدانہ قومق لازمدر .

دها صکرده خصوصی و یا عمومی هر هجومده ، اولجه تطبیق ایدلمش اولان نظام و حرکتلرک اصول دور و توالیسینی کوزدن کچورمک و مختلف صنفلرک اوراده کی تأثیرلرله مصادمه نتیجهلرینی تقدیر ایتمک ایجاب ایلر .

نامناً ، رجعت و تعقیب حرکتلرینک نه یولده اجرا ایدلمش اولدیغنی و قازانیلان و یا غائب ایدیلان بر محاربه نك نتیجهلری نهدن عبارت قالدیغنی تعیین و تدقیق ایتلیدر .
تاسعاً ، بر سفر بر جوق دورلره آیرله بیلدیگی ایچون بو دورلرک هر بریسینی یوقاریده سویلدیگمزگی ، یعنی کندیلرینه استناد اولان اس حرکتلرینی ، هدف اصلینی ، تعقیب ایدلمش اولان خطی و وجوده کتوریان بتون سوق الجیش ترتیباتی ، کوزلجه و آیری آیری تتبع ایتمک لازمدر .

بز بتون شو مطالعهلردن آگلا یوزر ، که بر سفرک هیئت ضابطان و بلکه بتون اهالییه مفید اوله بیلسی ایچون اک اوکجه یکدیگرله جاتشمش اولان اینکی حکومتک ازدو تشکیلاتی بک صاغلام و قوی بر صورتده بیلک و ثانیاً دارالحربی بتون اقسامیلره برابر کرمک و طولاشمق ایجاب ایلر .

جنرال ژومینی بیوک فرده دریقک یدی بیل سفرلرینی یازمه دن اول سیلریا ، بوهمایا ، ساقسونیا و موراویا دارالحرکتلرینک هر بریسنده اوزون اوزون سیاحتلر ایتمش و آنک ایچون یاپدیغنی اثر عصر سابق محصولات فکریه سنک اک کوزل بر نمونه سی ، ادبیات عسکریه نك زمانمزه انتقال ایتمش اک لطیف بر چیچکی حکمنده در .
اثر بویله یازیلور . سفر بویله تدقیق ایدیالور . یوقسه اصطلاحات عسکریه نك اک معروفلرینی یالان یا گلمش و مثلاً « هجوم قوللرینی » ، « هجوم ستونلری ! » و « خط حرکتی » ، « خط الحمل ! » طرزنده ترجمه ایده جک قدر عسکر لکدن بی بهره اولانلرک وجوده کتور دکلری اثرلر ، اثر دکل مصال مجموعه لریدر . (۱)

(۱) خیر ! مصال مجموعه لرنده دخی کندی دائره لری داخلنده بر مزیت واردر . بویله شیلره غلطات مجموعه لری اطلاق ایدلمی در . اما تصحیح غلطات ایدر بولده مجموعه لر دگل ؛ عادتاً مجموعه غلطات . (لاطابع)

شو سوزمی تصدیق ایستدرمک ایچون صباح غزته سنک ۲۶ مایس تاریخلی
 نسخہ سنده کمال حیرت ایله اوقوموش اولدیغم « فہرست حرب » عنوانی بر مقالہ نک
 یالکڑ دومکیہ عائد قسمنی سزہ سویلیہ جگم . مقالہ مذکورہ نی استانبولہ کلورکن
 بالتصادف مناستردہ اوقوموش ایدم . اوقومیہ جقدم ؛ لکن امضاسنی بیوک کوردم دہ
 آنک ایچون اوقودم . بو بندک صاحبی عسکر ، ہم دہ بیوک ضابطار مسلکندن
 یتشمہ بر عسکر در . « فہرست حرب » مقالہ نفیسہ سنک - بویلہ سویلیہ گہ مجبورم ؛
 چونکہ غزتہ اولیلہ دیوردی - دومکیہ تعلق ایدن بحثی شویلہ یازلمشدی :

« چتالہ محاربہ سندنہ کوچ حال ایلہ وقایہ ییگیلہ اسیرلکدن بقابی قورتاران برنس .
 قسطنطین اوتریش نامیلہ مشہور جبال شاعقہ ومنیعہ بیہ جان آتہرق دومکہ ایلہ جوارینہ بالالتجا
 یتشان قومہ امدادیہ سیلہ برابر قومہ حشریہ سی یگریمی بش بیکی متجاوز اولدیغی حالہ فوق العادہ
 مدافعیہ صالح اوجضی بر خط مدافعہ آماش و آغور یانی ، چاماش گبی مهم کچیدلری طومش
 ایسہ دہ فی ۱ مایس ۳۱۳ دہ چتالہ دن دومکیہ حرکت ایدن عثمانی قہرمانلری یونانلوناک بدایہ
 ایکی جناحنہ هجوم ایدوب بولندیغی اردو مرکزینہ هجوم حقیق اجراسنی برنس آکلا بچہ ،
 یا محور گبی گوللہ یاغدرمش ایسہ دہ عثمانلور نہ طوب آتشہ نەدہ قورشونہ اہمیت ورمیوب ،
 عقالری حیرتدہ برافہ حق بر سرعت قہرمانانہ ایلہ ایلرولیوب ، فی ۵ مایس بازار ابرتسی کونی
 گبیہ ساعت برہ قدر دوام ایدن فوق العادہ شدتلی محاربہ دن صکرہ ؛ سرتدن هجوم ایدن
 نشأت پاشا فرقہ سی دومکیہ ضبط ایتش و مہتابلر ایچیندہ پارلایان رایات ظفر آیات عثمانیہ
 دومکہ قلعہ سنہ دیکمش و منہزمانہ فرار ایدن دشمنلر بیگ آلتیوز تلفات وایکی منزل طوبیلہ
 بدی یچق ساتیمتروانی اوج قطعہ طاغ طوبی واون یچق ساتیمتروانی بر صحرا طوبی و بونلرہ
 مخصوص برخیلی مہمات ناریہ و حسابسز تفنک و اوج بیگ صندوق جفخانہ ترک ایتشلر و قصبہ نی
 ترک ایتمزدن اول بتون ارزاق انبارلر نی یاقوب دفع اولمشلر در . »

مقالہ پک شیق یازلمش اولیلہ دگلمی ؟ لکن شمعدی عسکرلر دہ عسکر
 اولمیانلر دہ صورارم ، کہ دومکہ میدان محاربہ سی نہ زمان وقوعہ کلدی ؟ ایکی کرہ
 ایکی درت ایستدیگی قدر صاغلام بیلورم ، کہ بکا وریلہ جک جواب :

« دومکہ میدان محاربہ سی مایسک بشچی کونی اولان بازار ابرتسی کونی
 وقوعہ کلدی . » سوزلرندن عبارتدر . احتمال ، ہم دہ پک قوی بر احتمالہ کورہ
 چونقلرہ صورلمش اولسہ بیلہ دومکہ میدان محاربہ سنک زمان وقوعہ دائر آلہ جمنز
 جوابلرینہ بو جواب اولہ جقدی .

عیب ! عیب ! بتون دنیسانک نظر دقتی جلب ایتش اولان شانلی و قاتلی

بر محاربه کوئی بیاماده کی غراتی هیچ آگاهیه میورم . هله بیوک بر ضابطک
اغزندن کولله تعبیرینک چیقیدیغنی و ، آندن دها غریبی ، اون بچق ساتیمتروک
صحرا طوبی ایشیدلمش اوله جغنی هیچ مأمول ایتیمور ایدک . (۱)

فهرس حرب یازان بر مؤلفک ایلروده برده تاریخ حرب یازمش اولمسندن
قورقدق . آنک ایچون شو مقاله نفیسه نك دومکیه دار اولان فقره سنی عینله
سزده کوستردم .

اشته کور یورسکزی ، آرقداشار ! بزم یالکز بر مقصدمز ، براملز وارد رکه :
عسکرلگی سومک و سودر مکن عبارتدر . بوندن طولانی معارف عسکریه مزه
قاریشمق ایستیان اثرلری اوقومقده سربست اولد یغمز کبی آنلری یازان کیم اولورسه
اولسون کوزله کوزل . فنانسه فنا دیمکدهده سربست و حقی بولوروز .
« مؤاخذه آسان ایدده صنعت قولای دگلدرد . » سوزی مؤلفات عسکریه مزه
کیره یسملک ایچون دها ایجه اوزون بر یول یوریمگه مجبوروز .

ارکان حریه قول آغلارندن
عثمان ثنائی

(۱) بن عسکر دگلم اما بوگون گولله به بدل مریمی اطلاق ایدلمکدهدر . ثنائی اون
بچق ساتیمتروک صحرا طوبی اولماز . لاطابع

